

gaan kijken. Deze beslissing leverde na toch al een geslaagde dag nog een aantal leuke waarnemingen op. Op de Torenavalkweg stak een Wezel vlak voor de auto de weg over en werden verschillende Buizerden gezien. Omdat we niet zo heel veel tijd meer hadden, het liep al tegen het einde van de middag besloten we om alleen nog maar even bij de Lepelaars-plassen te kijken. Hier wer-

den een Kleine Zilverreiger, een Regenwulp, vrij veel Zwarte Ruiters, een Bosruiter, een Waterral, Lepelaars, een tweetal Zomertalingen en erg veel Smienten gezien.

Na een kleine 15 uur vogelen door half Nederland kwamen we moe maar voldaan en een geslaagde excursie rijker weer in Noordwijk aan.

Dagvlinders in Noordwijk

Hein Verkade

Toen de KNNV het jaar 1995 uitriep tot "vlinderjaar" kon zij niet bevroeden dat deze zomer dankzij het vele mooie weer werkelijk een topjaar voor vlinders zou gaan worden.

Zo was er begin augustus een ware explosie van Daggauwogen die maar weinigen ontgaan zal zijn. Vrijwel iedere bloementuin kreeg een invasie te verwerken. Wanneer je in de lucht keek zag je, soms tot op grote hoogte, overal de zwarte silhouetten langs trekken. Ook andere soorten zoals Distelvlinders waren talrijker dan in voorgaande jaren. Op 4 augustus werd gemeld dat de zeldzame Rouwmantel in Katwijk was gesignaleerd. Deze grote onmiskenbare vlindersoort werd tot voor kort in Nederland als uitgestorven beschouwd.

Er kwamen echter meerdere meldingen uit verschillende delen van ons land. Zo gebeurde het dat ik op 24 augustus door de tuin in de Van Limburg Stirumstraat liep en daar een Rouwmantel van de bramenstruik opjoeg. Gelukkig verdween de vlinder niet direct en konden velen het dier aan-

schouwen. Opvallend was dat zowel de Rouwmantel als de vle Atalanta's de bloeiende Vlinderstruik links lieten liggen en een voorkeur gaven aan de overrijpe bramen en val-appeltjes.

De tuin werd de volgende dagen nauwlettend in de gaten gehouden. Op 26 augustus was het weer raak. Naast tientallen Atalanta's bleken twee Gehakkelde Aurelia's hun weg naar de appeltjes gevonden te hebben. Deze oranje-zwarte vlinders zijn gemakkelijk te herkennen aan hun "gerafelde" vleugeltjes.

De Gehakkelde Aurelia komt in de duinstreek voor, maar is door lage dichtheden niet gemakkelijk waar te nemen.

Navraag bij de vlinderstichting bracht aan het licht dat een aantal soorten dagvlinders inderdaad verrot is op rottend fruit. Dit werpt een nieuw licht op het bekende lijstervoer in de winter. Ook in andere jaargetijden het het tot verrassende waarnemingen in uw tuin leiden!

Nieuw in de Jan Verwey bibliotheek

Jelle van Dijk

Henk Blok & Herman ter Stege: De Nederlandse Vogelnamen en hun betekenis. 1995. 308 p. ISBN 90-9008646-3. Uitgegeven door Blok & ter Stege, Leidschendam. Prijs f 32,50.

Een boek waarin je snel kunt opzoeken hoe een vogel aan zijn naam is gekomen, bestond in Nederland nog niet. Het enige boekje in ons taalgebied dat inging op de betekenis van de wetenschappelijke namen was "Beteekenis en etymologie van de wetenschappelijke namen der Nederlandsche vogels" uit 1947. Hierin wordt door de auteurs (L. Coomans de Ruiter, W.C. van Heurn en W.K. Kraak) uitvoerig ingegaan op de betekenis van de Griekse en Latijnse grondwoorden waarop de wetenschappelijke naamgeving is gebaseerd. Het boek dat hier besproken wordt is geheel anders van opzet. Na de Nederlandse naam en de wetenschappelijke naam volgt de naam in het

Duits, het Engels, het Frans en het Fries. De betekenis van de wetenschappelijke naam wordt, indien bekend, kort genoemd. Veel meer aandacht is er voor allerlei volks- en streeknamen. Zo wordt vermeld dat Malefijt (voor Stormvogeltje) en Duinstag (voor Tapuit) Katwijkse volksnamen zijn. Het aardige is dat bij al die volksnamen ook wordt meegedeeld hoe die namen ontstaan zouden kunnen zijn. Vooral bij bekende soorten is het verbluffend hoeveel namen de auteurs hebben weten op te duiken. Zo worden van de Grutto maar liefst 35 volksnamen opgesomd!

Dat er heel wat boeken zijn geraadpleegd om al die namen boven water te halen, moge duidelijk zijn. Ook een aantal deskundigen is aangeschreven. Zo werd de classicus W.K. Kraak (van het bovengenoemde boekje!) gevraagd voor een toelichting op de wetenschappelijke namen. Ook komen we Gijsbert van der Bent uit Katwijk tegen als adviseur.